

SESMOND

Butlletí del Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar

Núm. 6

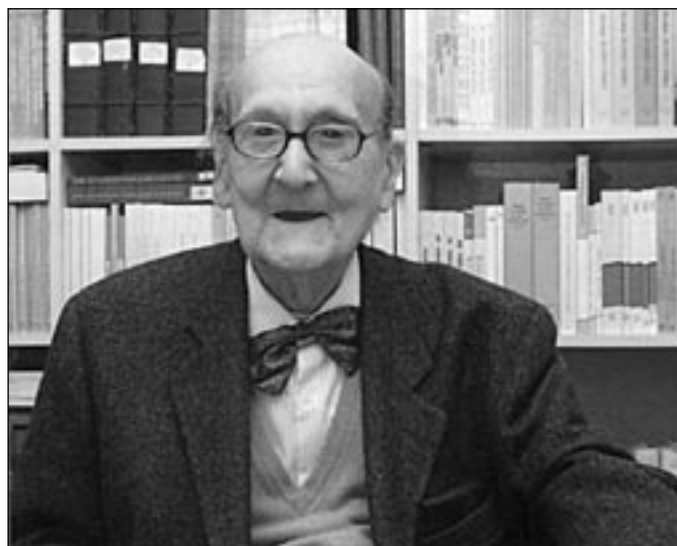
Novembre 2006

LA PARADA DE SESMOND

Homenatge pòstum a Josep Maria Pons Guri

El 23 de desembre de 2005 moria a la seva vila nadiua d'Arenys de Mar, als 96 anys d'edat, el degà dels arxivers i investigadors catalans i mestre de la majoria d'ells, Josep Maria Pons Guri. L'Ajuntament d'Arenys li estava preparant l'atorgament del títol de Fill Predilecte i Arxiver Emèrit, cerimònia que ja no va ser possible en vida. Es va materialitzar, però, uns mesos més tard, el matí del 17 de juny de 2006. Vaig tenir l'honor de rebre l'encàrrec, per part de l'Ajuntament arenyenc, de pronunciar la glossa sobre la figura i l'obra de l'il·lustre jurista i home de lletres desaparegut, a la magnífica sala Josep Maria Arnau de l'antiga fàbrica del Calisay, avui convertida en Casa de Cultura. Ara, a proposta de la direcció de l'Arxiu Municipal de Lloret, n'extrec unes pinzellades per deixar constància d'aquest acte i recordar, una vegada més, la personalitat de l'homenatjat, que estigué sempre vinculat a Lloret, d'una banda pel coneixement que tenia de tots els pobles de la comarca de la Selva—que, com hem dit altres vegades, entenia estesa fins a Arenys, seguint les demarcacions antigues—, de l'altra pels seus contactes familiars—la seva cosina Loreto March Burcet vivia a Lloret— o professionals, amb la seva feina d'advocat. No hem d'oblidar tampoc que, a proposta de l'Obreria de Santa Cristina, va escriure en 1976, *el Llibre de Santa Cristina* que recull la història del nostre santuari i que fou el pregoner de la Festa Major de 1995. Va intervenir en quasi tots els actes acadèmics referits a efemèrides lloretenques, com ara el Mil·lenari de l'aparició del nom de Lloret en un document (1966) i el de la segregació de Maçanet (2001), per exemple, i va rebre, excepcionalment, per aquesta vinculació, el 27 d'abril de 2003, el guardó "Sa Gavina" atorgat per l'Associació Popular d'Amics de la Cultura, que demostrava la consideració que tenia entre els vilatans per les seves aportacions valuoses al coneixement de la nostra història. En el mateix sentit rebé també l'homenatge de tots els amics de la comarca de la Selva amb els actes que li organitzà el Centre d'Estudis Selvatans l'any 2000 i que cristal·litzà en l'edició de dos volums d'estudis—un d'ells amb la seva biografia i l'altra amb la seva bibliografia annexa— en honor seu.

Josep M. Pons Guri va néixer a Arenys de Mar el 16 de juny de 1909. Era besnét de capità de vaixell per part de mare, cosa que, segurament, l'havia d'incentivar per escriure en 1960 la història de *L'Estudi de Pilots*, una de les seves aportacions més interessants, i molts altres articles sobre la marina vuitcentista. Tenia, però, gent de lletres i lleis a la família i aquesta tendència es va imposar. Va estudiar el batxillerat i posteriorment les carreres de Filosofia i Lletres i Dret a la Universitat de Barcelona. Va acabar els estudis en 1931. La seva vida va tenir sempre dos eixos a partir d'aquell moment: la pràctica jurídica professional i la feina d'investigador. Aquesta segona és la que ha perpetuat definitivament el seu nom com un dels més experts historiadors de les institucions jurídiques de Catalunya. Fundador de l'Arxiu Històric Fidel Fita en 1934, va portar a terme, des d'aquest centre, una labor eficaç de salvaguarda, estudi i difusió de documents. Una mirada superficial a la seva obra publicada ens demostra l'autoria de cap a tres-cents treballs entre 1931 i la data de la seva mort. Per damunt de tot destaquen una quarantena

Imatge de Josep M. Pons i Guri. Autor D. Castañeda
Procedència: En memòria de Josep M. Pons i Guri (1909 – 2005). Ed. Aj. d'Arenys de Mar. 2005.

de publicacions en forma de llibre. Els articles en revistes especialitzades sumen al voltant d'un centenar. Semblantment ocorre amb les revistes i publicacions de caire local. Cap a finals de la dècada de 1960 redacta i revisa també més d'un centenar d'articles de la Gran Enciclopèdia Catalana, de la qual fou, per tant, un excel·lent col·laborador, com recorda l'editor i amic seu Max Cahner.

Pel que fa a reconeixements, hem de recordar que al voltant dels anys cinquanta del segle passat és nomenat acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia de Bones Lletres. Hi entra en 1956 i, ja més endavant, en 1964, publica, en el butlletí de la institució, diversos treballs sobre fogotjaments. També serà elegit membre de l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi.

Com a degà dels arxivers de Catalunya va rebre per sorpresa un cordial homenatge en les I Jornades d'Arxivística de Catalunya celebrades a Ribes de Freser del 15 al 17 de març de 1987 i l'11 de gener de 1988 va ser reconegut per la Generalitat de Catalunya amb la Creu de Sant Jordi, concedida oficialment l'any anterior, per tota la seva vasta tasca portada a terme. En 1989 li fou lliurada pel Ministeri de Justícia la Creu distingida de Primera Classe de l'Orde de Sant Ramon de Penyafort i en 1992 el Col·legi d'Advocats de Barcelona li atorgà la medalla d'Honor. En 1998 va rebre la medalla de la Universitat Pompeu Fabra. La llista es va cloure amb la concessió per la Generalitat, de la medalla President Macià al Mèrit al Treball, el 2005.

Els que hem tingut la sort de rebre, en un moment o altre, el mestratge de Josep Maria Pons Guri i de gaudir de la seva amistat, en podríem explicar moltíssimes anècdotes que revelen, sempre, la seva intel·ligència i capacitat, el seu sentit crític, la seva intuïció i el seu caràcter decidit, contundent, una mica murri, i, en definitiva, la seva singularitat.